

Fővárosi Ítéltábla
14.Gf.40.549/2011/7.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kállai István ügyvéd által képviselt felperesnek a Jánosi és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen névviseléstől eltiltás iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2011. szeptember 14. napján kelt 2.G.40.095/2011/9. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000,- (Tízezer) Ft másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Megállapítja, hogy az alperes 36.000,- (Harminchatezer) Ft fellebbezési eljárási illeték visszaigénylésére jogosult.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesi betéti társaságot a cégbíróság 1991. február 6. napján jegyezte be a cégjegyzékbe, megalakulásától kezdve vendéglátással, alapvetően munkahelyi étkeztetéssel foglalkozik. Megrendeléseinek többségét a kiszállítás teszi ki, Debrecenben és környékén. ... domain névvel 2005. január 24-e óta üzemeltet internetes honlapot. Cégneve, valamint internetes elérhetősége megtalálható a gépjárművein, és étlapjainak ábrás logójában szintén szerepel a ... Bt. felirat. Sportrendezvényeken, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Naplóban hirdeti a tevékenységét.

Az alperesi társaságot a cégbíróság 2001. július 11. napján jegyezte be a cégjegyzékbe, ... Betéti Társaság néven Dunakeszi székhellyel. Cégneve 2009. szeptember 14. napjától Korlátolt Felelősségű Társaság. Konyhája, ahonnan az ételkihordás történik, Dunakeszin van. A nagyvárosokban – egyebek mellett Debrecenben is – telephelyei vannak, az egész ország területén szolgált, egyadagos étel kiszállítással foglalkozik. Debrecenben és környékén a peres felek párhuzamosan fejtenek ki hasonló tevékenységet. Az alperes internetes címe a ... illetve a teletaletelfutar.hu. Az alperes ...-val készített reklámjában csak a „teletál” kifejezés hangzik el, az alperes névére utaló kiegészítés nélkül.

Az alperes a jogosultja a 2005. február 17-i bejelentésű „T” szóvédjegynek, a 2005. február 18-i bejelentésű „... ..” színes ábrás védjegynek, a 2008. szeptember 11-i bejelentésű „... ..” színes ábrás védjegynek étel házhozszállítása, partiszerviz, vendéglátóipari szolgáltatások, hideg-meleg konyhai szolgáltatások, étkeztetés árujegyzék kategóriában. Jogosultja továbbá a „T MAGAZIN” szóösszetétel védjegynek folyóiratok, magazinok, újságok árujegyzék kategóriában.

A felperes a 2009. augusztus 27. napján benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy a cégnév használatával az alperes megsértette a névviseléshez való jogát. Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a ... szó cégnévben történő használatától és kötelezze annak a Hajdú-Bihar Megyei Naplóban való közzétételére, hogy az alperesi cég nem azonos a felperesi társasággal és a jövőben más elnevezéssel fejt ki a tevékenységét.

A keresetét arra alapította, hogy az alperes többnyire megkülönböztetés nélkül használja a ... nevet, ami megteremti a társaságok összetévesztésének a lehetőségét. Amióta az alperes Debrecenre és környékére is kiterjesztette a tevékenységét, a társaságokat rendszeresen össze is tévesztik. A felperesi társaság jóval régebben fejt ki a tevékenységét, mint az alperes, a céget ezzel a névvel vezette be, amellyel a 90-es években egy névválasztási versenyt is elnyert. Debrecenben és környékén ezzel a névvel vált ismertté a családi vállalkozás, azonban az alperes összetéveszthető cégneve megakadályozza egyrészt a felperes esetleges terjeszkedését, illetve a cég esetleges értékesítését. A cégek összetéveszthetősége a bármelyiket érintő minőségi kifogás esetén a másik társaságot is lehetetlen helyzetbe hozná. A fogyasztók többsége nem is tud arról, hogy ugyanazzal a cégnévvel két társaság is tevékenykedik. Előfordult az is, hogy maga a hatóság is megkülönböztető jelzés nélkül a „...” tevékenységét, illetve ételeit minősítette.

Keresete jogcímeiként a Ptk. 77. §-át, 84. §-át, valamint az 1997. évi CXLV. törvény (1997. évi Ctv.) 15. §-át jelölte meg.

Kérte az alperes perköltségben marasztalását.

Keresete alátámasztására fényképeket, reklámanyagokat, illetve internetes oldalakról kinyomtatott anyagokat csatolt.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Vitatta, hogy a cégneve összetéveszthető lenne a felperesével. Álláspontja szerint az mind a bejegyzéskor, mind a mai napon kellően megkülönböztető a felperes cégnevétől, és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel. Hangsúlyozta, hogy a peres felek tevékenységének földrajzi területe csak Debrecen és vonzáskörzete vonatkozásában azonos. Álláspontja szerint nem a cégneveknek van meghatározó jelentősége, a lényeg a kereskedelmi név, ami a szolgáltatást jelöli, és ennek körében az alperest a ... szóra, illetve összetételeire védjegyjogtalom illeti meg. A védjegyjogtalom kizárja az alperesi névhasználat jogellenességét.

A Pest Megyei Bíróság a 2010. június 15. napján kelt 9.G.40.166/2009/11-I. számú ítéletében eltiltotta az alperest a bejegyzett cégnevétől eltérő ... rövid név használatától azzal, hogy minden esetben a bejegyzett rövidített nevét köteles feltüntetni.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezést nyújtott be. A Fővárosi Ítéltábla a 2011. január 27. napján kelt 8.Pf.21.281/2010/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdései alapján, alapvetően eljárási okból hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Előírta, hogy az új eljárásban az elsőfokú bíróság teljes körűen tárja fel a jogvita elbírálásához szükséges tényeket. Tisztázza a peres felek működési körét, figyelemmel arra is, hogy ügydöntő jelentősége nem csak a cégnyilvántartásba bejegyzett, hanem a felek által ténylegesen kifejtett, valóságosan gyakorolt tevékenységnek van. Fel kell derítenie, hogy a felek a tevékenységüket mely földrajzi területen végzik, és mindehhez képest vizsgálnia kell, hogy az alperes neve kellően különbözik-e a korábban nyilvántartásba vett felperes nevétől. Értékelnie kell továbbá azt az alperesi védekezést is, hogy a név használatára a meglévő védjegyjogosultsága mennyiben jogosítja fel. Ennek eredményeként a felperes keresete által megszabott körben kell döntést hoznia, és annak a jogszabályban előírtak szerint kellő indokát is kell adnia.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetét változatlan tartalommal tartotta fenn, az alperes változatlanul a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 2011. szeptember 14. napján kelt 2.G.40.095/2011/9. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes névviseléshez való jogát, eltiltotta a további jogsértéstől, a ... név viselésétől. Kötelezte, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Napló elnevezésű sajtótermékben 30 napon belül az alábbi közleményt tegye közzé.

A dunakeszi székhelyű 2009. szeptember 14. napjától ... Korlátolt Felelősségű Társaság nevet viselő gazdasági társaság nem azonos a debreceni székhelyű 1991. február 6. napjától a T Vendéglátó Betéti Társaság nevet viselő gazdasági társasággal, és a jövőben a ... Korlátolt Felelősségű Társaság más néven fejti ki tevékenységét. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 98.875,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában a Ptk. 75. § (1) bekezdése, 77. § (1) és (3) bekezdései, valamint az 1997. évi Ctv. 15. § (8) bekezdésére utalással rögzítette, hogy a fenti törvényhelyekhez fűzött kommentár szerint a névviseléssel a nem természetes személy célja is az, hogy magát másoktól elkülönítésre alkalmas módon megjelölje, és ekként biztosítsa, hogy a név alapján őt - és csak is őt - lehessen felismerni. A névviselés joga azt jelenti, hogy a jogszabály védi a már felvett nevet, egyben jogellenesnek tartja a jogosulatlan névhasználatot, valamint meghatározott esetekben az olyan név használatát is, amely más névvel összetéveszthető. A jogszerű névviseléssel szemben támasztott alapvető követelmény a nem természetes személlyel szemben is az, hogy más nevét vagy máshoz hasonló nevet jogtalanul ne használjon, a hasonló működési körben és azonos területen tevékenykedő, nyilvántartásba vett szervezetek nevétől a neve különbözzék. A névkizárólagosság elvéből következően a nem természetes személy csak olyan nevet használhat, amely a hasonló működési körben, azonos területen tevékenykedő és korábban már nyilvántartásba vett szervezet nevétől eltér. Az azonos helyet földrajzi helyként kell értelmezni. A működés területének azonosságát vagy különbözőségét nem a székhelyének vagy telephelyének az elhelyezkedése határozza meg, a működési kör fogalma pedig nem azonos a bejegyzett működési körrel.

Ezt követően rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy mindkét cég működési területe kiterjed Debrecenre. A felperes cégjegyzékbe történő bejegyzése megelőzte az alperes cégbejegyzését. A mindkét cégnévben szereplő „...” fantáziánév megegyezik. Ennek azonossága miatt a két gazdálkodó szervezet összetéveszthető, megkülönböztetésükre az elnevezések többi eleme nem alkalmas. Az alperes elnevezése ezért nem felel meg a Ptk. 77. § (3) bekezdésében foglaltaknak. Ezért a bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes névviseléshez való jogát, és vele szemben a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt objektív szankciókat alkalmazta.

Nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy a cégneve a bejegyzéskor és jelenleg is a hatályos jogi szabályozásnak megfelel. A BDT 2000/158. szám alatt közzétett döntés értelmében az, hogy egy cégnév bejegyzésre került, nem zárja ki, hogy más névviselési jogát sértse. Az a tény, hogy a felperes jelenleg Debrecenben és környékén tevékenykedik, nem jelenti azt, hogy később a tevékenységét ne terjeszthetné ki más földrajzi területre.

Az alperes a védjegyjogosultságára is hivatkozott, a védjegy azonban nem az oltalomra jogosult jogi vagy magánszemélyt jelzi, hanem annak a tevékenysége során előállított árut vagy szolgáltatást érinti. A védjegyjogosultság független attól, hogy a kérelmező milyen névhasználatra jogosult.

Az elsőfokú bíróság további bizonyítást nem látott szükségesnek, ezért a felperes bizonyítási indítványát mellőzte.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már részletesen kifejtett álláspontját, amely szerint a két cégnév megfelelően különbözik egymástól. Álláspontja szerint a két név közötti különbség bármilyen foka elegendő a törvényi előírás teljesítéséhez. A működési kör tekintetében előadta, hogy a két cég működési köre csak annyiban hasonló, hogy mindketten a vendéglátóipar területén tevékenykednek, ezen belül azonban eltérő formában, mivel a felperes munkahelyi és rendezvényi étkeztetéssel, étterem üzemeltetéssel is foglalkozik, és csak eseti megrendelés alapján szállít házhoz ételt, melynek keretében napi három menü kiszállítását vállalja. Ezzel szemben az alperes kizárólagosan étel házhozszállítást végez, és lehetőség van ugyan menürendelésre is, azonban a fő profilja az, hogy a megrendelő maga állíthatja össze az általa rendelni kívánt ebédet, napi kb. negyvenféle ételből.

Az azonos területet tekintve az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy míg a felperes mintegy két évtizede kizárólag Debrecenben és környékén szolgáltat, az alperes jelenléte országos, több, mint ezer településen jelen van. A működési terület tehát csak egyetlen település vonatkozásában esik egybe.

Fellebbezés kiegészítésében előadta, hogy a jogorvoslati kérelme előterjesztését követően jutott a tudomására, hogy a felperes a honlapján közzétette azt, hogy tevékenységét 2011. november 30-tól ideiglenes felfüggeszti, ételkészítést és kiszállítást mindaddig nem végez, amíg az alperessel a névviselési jogi vita le nem zárul.

A fenti közleményen túl a felperes az egykori megrendelőinek új szolgáltatókat ajánl, amelyből az alperes álláspontja szerint az a következtetés vonható le, hogy a tevékenységét valójában nem felfüggesztette, hanem beszüntette, hiszen a tevékenység folytatásának szándékával ellentétes logikát tükröz a megrendelők konkurenciához való átirányítása. Szintén a végleges bezárásra utaló jel az is, hogy a felperes a korábbi székhelyét - ahol a tevékenységét ténylegesen gyakorolta - megváltoztatta, a székhelyváltozással párhuzamosan telephelyet nem létesített, így a felperes jelenleg nem rendelkezik a gazdasági tevékenység folytatásához elengedhetetlen hellyel. Alkalmazotti létszáma is összesen egy fő, és a 2008-2010. évi mérlegei szerint a cég folyamatosan veszteséges. Mindezen körülményekből következik, hogy 2011. november 30-a óta a felperes nem végez gazdasági tevékenységet, amely egyben azt is jelenti, hogy nem áll fenn sem hasonló működési kör, sem azonos terület, hiszen gazdasági tevékenység hiányában ezek nem értelmezhetők. A felperest ezért mint nem működő gazdasági társaságot a Ptk. 77. § (3) bekezdésében foglalt védelem nem illeti meg.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a felperesi céget a cégbíróság szabályosan jegyezte be a cégjegyzékbe, mindenféle területi korlátozás nélkül. Ehhez képest jogosan tevékenykedhetne akár Sopronban vagy Dunakeszin is, ... névvel. Az alperes a ... szó szabadalmi védettségét nem egy áru vagy szolgáltatás kereskedelmi nevéként használja, hanem cégnévként. Ilyen ételfajta vagy különleges szolgáltatás, hogy ... nincs. Hangsúlyozta, hogy az alperes szolgáltatása csak annyiban különbözik a felperes tevékenységétől, hogy a felperes friss, fogyasztható ételt szállít futár útján, az alperes pedig fagyasztott ételt, szintén futár útján, és ételdobozán esetleg feltünteti, hogy azt, ha nem fogyasztják el, mélyhűtőbe kell rakni. Az alperes szolgáltatása kárt okoz a felperesnek, amióta megjelent a régióban. A név összetéveszthetősége, de a szolgáltatás minősége is nagyon sok reklamációt keletkeztetett, amit a felperesnek kellett viselnie. Ezért is határozott a tevékenysége szüneteltetéséről. Nem vitatta a veszteséges működését, azonban rámutatott, hogy csak azt követően vált a felperes veszteségesé, amióta az alperes Debrecenben is szolgáltat.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytálló jogi következtetéssel és megalapozott indokolással adott helyt a felperes keresetének.

A fellebbezésben és annak kiegészítésében foglaltakra tekintettel rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy megalapozatlanul hivatkozott az alperes arra, hogy a két név közötti különбözés bármilyen foka elegendő lenne a Ptk. 77. § (3) bekezdésében megfogalmazott törvényi előírás teljesítéséhez.

A névviseléshez való jogot a Ptk. 77. §-a szabályozza. E paragrafus egyes bekezdéseit nem lehet egymástól függetlenül értelmezni, önálló rendelkezésnek tekinteni.

Maga a Ptk. 77. § (4) bekezdése is úgy fogalmaz, hogy a névviselési jog sérelmét jelenti különösen, ha valaki jogtalanul más nevét használja vagy jogtalanul máséhoz hasonló nevet használ. A (3) bekezdésben írt azon szabályozás, hogy a jogi személy nevének különböznie kell a korábban nyilvántartásba vett jogi személyek nevétől, csak úgy értelmezhető, hogy ennek a különbözőségnek olyan fokúnak kell lennie, hogy az valóban alkalmas legyen a jogi személyek megkülönböztetésére. E célkitűzés megvalósulásához nyilvánvalóan nem elegendő a különbözőség olyan kis foka, amely egy átlagos fogyasztó közönséges figyelme mellett az összetévesztés lehetőségét nem zárja ki. A felperes továbbá a keresetében hivatkozott az 1997. évi Gt. 15. § (8) bekezdésére is, amely szerint a cégnévnek (rövidített névnek) az ország területén a cégnévben azonos tevékenységet feltüntető más cég elnevezésétől egyértelműen különböznie kell.

Jelen esetben - ahogyan ezt az elsőfokú bíróság is helytállóan állapította meg - mindkét cég cégnevében a vezérszó, a ... fantázianév a domináns elem, amely azonossága miatt a két gazdálkodó szervezet összetéveszthető, megkülönböztetésükre az elnevezések többi eleme nem alkalmas.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az ítéletében a peres felek működési körének, a ténylegesen kifejtett, valóságosan gyakorolt tevékenységüknek a hasonlóságát is. E körben - szemben a fellebbezésben foglaltakkal - nincs relevanciája annak, hogy a felperes az ételkihordáson túl más típusú vendéglátással is foglalkozik, mert az ételkihordás során ez nem különbözteti meg az alperestől. A Ptk. 77. § (3) bekezdése a működési kör hasonlóságát rögzíti olyan feltételként, amely miatt a névviselési jog sérülhet. Nem követeli meg a tevékenységek teljes azonosságát, az ételkihordás pedig hasonló működési kör, függetlenül attól, hogy az alperes kínálata szélesebb körű és jellemzően nem menüsorra vonatkozik.

A felperes nem vitatta, hogy a tevékenységét átmenetileg szünetelteti. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban e ténynek nincs a döntésre kiható relevanciája, mivel a felperes a keresetét fenntartotta, jelenleg is a cégjegyzékbe bejegyzett cég, és a közzétett hirdetménye szerint a működtetésének szünetelését éppen a jelen perre tekintettel határozta el. A rendelkezésre álló adatok nem adnak alapot annak ítéleti szintű megállapítására, hogy a felperes véglegesen beszüntette a tevékenységét és emiatt nem illeti meg a névviselési jogának megsértése miatt a jogvédelem.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint - érdemben helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a peresztes alperest a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségének megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg. Az ügyvédi munkadíj általános forgalmi adót nem tartalmaz, mivel a felperes jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.

Hivatalból észlelte a másodfokú bíróság, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 8.Pf.21.281/2010/4. számú végzésével a korábbi elsőfokú ítéletet a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján, a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek korlátaira tekintet nélkül helyezte hatályon kívül. Ebben az esetben a megismételt másodfokú eljárás az Itv. 51. § (1) bekezdése alapján illetékmentes. Az alperes a fellebbezésén 36.000,- Ft fellebbezési eljárási illetéket illetékbélyeggel lerótt, melyet az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja és (3) bekezdése alapján visszaigényelhet.

Budapest, 2012. év május hó 3. napján

Dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes sk.

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő